*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

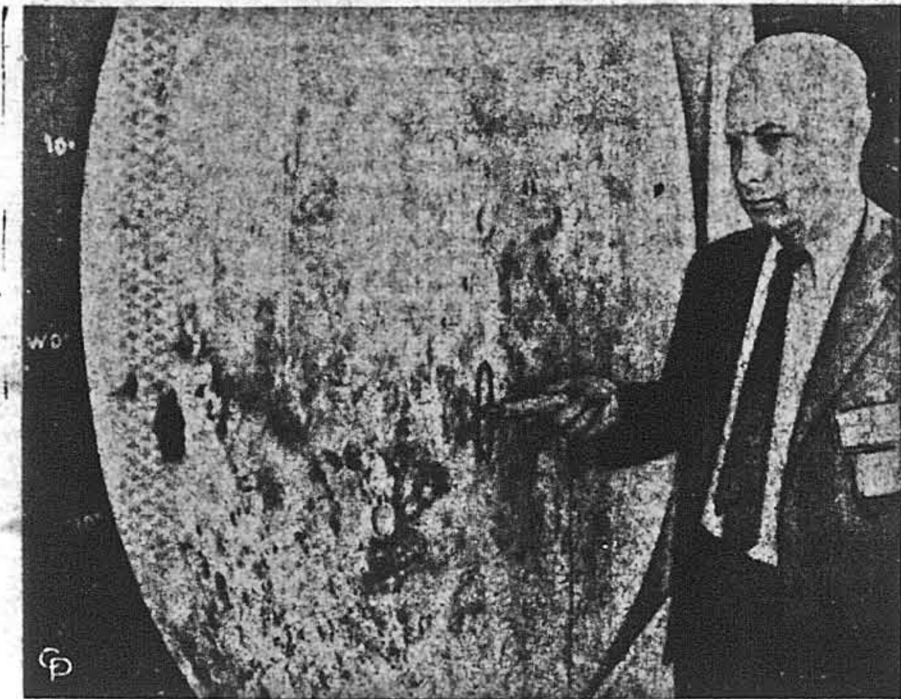
SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

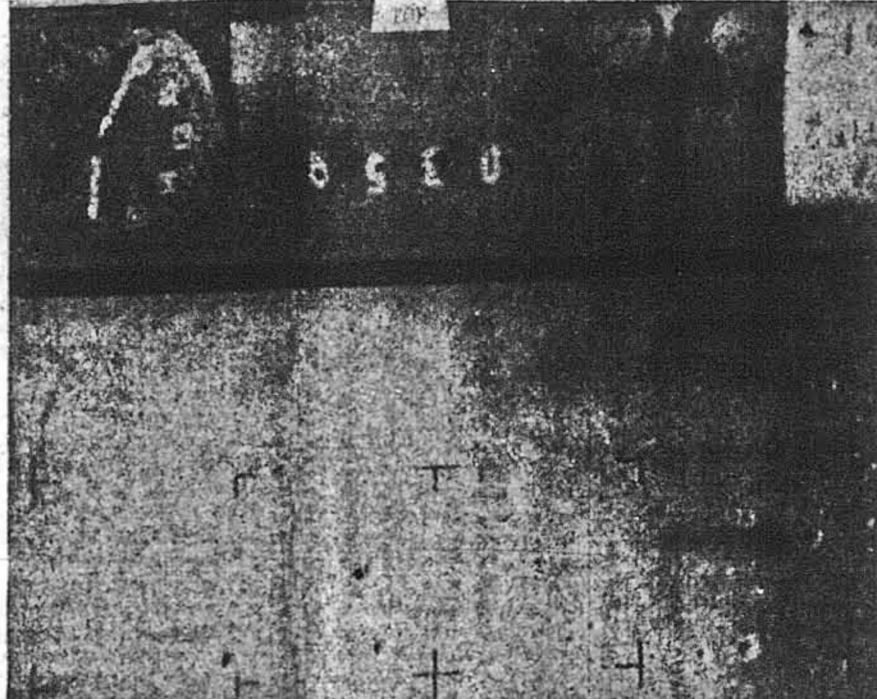
Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-6740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 143. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го СЕРПНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 4, 1964 No. 143. VOL. LXXI.

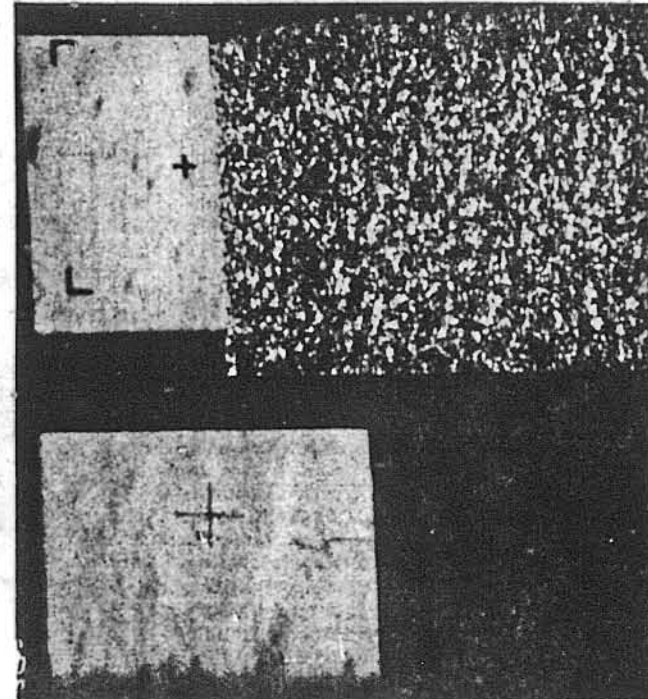
УВЕСЬ СВІТ ПОДИВЛЯЄ ІСТОРИЧНЕ ДОСЯГНЕННЯ АМЕРИКИ В КОСМОСІ ПІСЛЯ БЛИСКУЧОГО УСПІХУ „РЕЙНДЖЕРА 7" В ПОЦІЛЕННІ ТА СФОТОГРАФУВАННІ МІСЯЦЯ. ВЖЕ НА 1965 РІК АМЕРИКА ПЛЯНУЄ ПРОБНУ ВИСАДКУ РАКЕТИ НА МІСЯЦІ У ПІДГОТОВІ ДО ВИСИЛКИ ЛЮДСЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ НА ТУ ПЛЯНЕТУ В 1970 Р. „РЕЙНДЖЕР 7", ПРОЛЕТІВШИ 243,665 МИЛЬ, ПОЦІЛИВ У ВИЗНАЧЕНЕ МІСЦЕ, ЗРОБИВШИ І ПЕРЕСЛАВШИ НА ЗЕМЛЮ 4,320 ФОТОЗНІМОК З ПОВЕРХНІ МІСЯЦЯ

Г. М. Скурмаєр, директор „Проєкту Рейнджер" з Лябораторії джетового проведення в рух в Пасадені, Каліфорнія, показує місце на мапі Місяця, в яке був скерований і точно з пляном поцілив „Рейнджер 7".

Фотознімка поверхні Місяця, зроблена апаратами „Рейнджера 7" з віддалі 85 миль та переслана на Землю. Фотознімка показує кратери на поверхні Місяця величини до 500 стіп у промірі.

Останні фотознімки, зроблені „Рейнджером 7" перед його поціленням у Місяць. Ці фотознімки були зроблені з висоти яких 3,000 стіп та показують в найбільших подробицях поверхню Місяця, включно з кратерами на яких три стопі глибокими.

Лос Анджелес. — Представник Крайової Адміністрації для справ аеронавтики і космічних дослідів подав до відома, що успішні результати лету Рейнджера 7, завершено по в п'ятницю 30-го липня, дозволяють сконцентрувати тепер дальші досліди американських науковців і техніків на здійснення „Проєкту Сорвеєр", що його метою є вислання пробної ракети з кабіною, пристосованою для людської залоги для десанту на Місяці. У зв'язку з цим велика кількість провідних інженерів і технологів буде переведена з програми Рейнджер 7 до праць над Проєктом Сорвеєр, здійснення якого передбачене на 1965-ий рік. У звідомленнях офіційних чинників про лет Рейнджера 7 до Місяця підкреслюють, що його місія завершилась повним успіхом. Рейнджер 1 пролетів 243 665 миль в 68 годинах і 35 хвилинах і поцілив у визначеному для нього місці, яких 9 до 10 миль від точки прицілу, поверхню Місяця о годині 9:25 нюйоркського часу. Долітаючи до Місяця, в останньому 15-хвилинному етапі своєї подорожі, Рейнджер 7 зробив з допомогою шести фото-телевізійних камер 4 320 фотографій поверхні Місяця, останні із них яких дві десятих секунди перед зударом з поверхнею Місяця. Усі зроблені фотознімки були передані апаратурою Рейнджера до Землі, де їх прийняли успішно спеціяльні стації і де їх негайно почали викликати лябораторії проєкту Рейнджер 7. Зроблені Рейнджером фотографії із частини зверненої до Сонця поверхні Місяця дуже докладні, на багато сот разів кращі, як найкращі із дотеперішніх фотознімок, зроблених з допомогою найсильніших телескопів астрономічних обсерваторій. Ці фотографії зроблені з дуже близької відстані і тому також багато докладніші, як зроблені в 1959 р. совєтським Луніком 3 із відстані 37 000 до 40 000 миль фотографії протилежної сторони Місяця. Специялісти визначають фотографії з Рейнджера 7 як „надзвичайно досконалі". Проведені на їх підставі досліди дозволили вже тепер встановити можливість висаджування ракет із людською залогою на Місяці, що досі було піддане сумнівам, бо багато астрономів твердило, що будь-який десант на Місяці неможливий з огляду на грубі верстви вульканічного попелу, який мав би покривати поверхню Місяця. Успіх Рейнджера 7 викликав загальне вдоволення й радість у ЗДА та широкий відгомін в усіх державах світу. Світова преса підкреслює з признанням цей новий успіх американської науки і техніки. Президент Джансон у своєму зверненні до народу і до керівників космічними дослідами і зокрема Проєкту Рейнджер 7, висловив радість і гордість американської нації з приводу їхнього досягнення і водночас із цим сподівання, що ЗДА діб'ються дальших великих успіхів, які їм запевнять провідництво та першенство в цій ділянці.

Сенатор Фулбрайт перестерігає перед зменшенням закордонної допомоги

Вашингтон. — Сенатор Й. В. Фулбрайт, голова важливої сенатської комісії закордонних справ, перестеріг Конґрес, що пляноване зменшення запропонованої урядом президента Джансона закордонної допомоги в сумі 3.5 більйона долярів могло б захитати цілою програмою закордонної допомоги, як політичним фактором. Сенатор Фулбрайт виголосив свою промову в цій справі минулої суботи, 1-го серпня, започатковуючи нею дебати над програмою закордонної допомоги в Сенаті, яка потриває впродовж цього тижня та яка належить до тих наглих законопроєктів, що їх Конґрес повинен схвалити ще перед своїм відроченням. На початку минулого тижня цей законопроєкт схвалила Палата Репрезентантів, приймаючи вцілості пропозицію Уряду, хоч і зменшивши на 200 мільйонів долярів видатки на адміністрацію програми. Сенатор Фулбрайт, демократ з Арканзо, назвав запропоновану президентом Джансоном програму закордонної допомоги „наймудрішою акцією від часу Пляну Маршала в 1948-му році", стверджуючи рівночасно, що запропоновані Урядом видатки на цю програму є в порівнянні із збільшуванням національних прибутків відносно найменшим обтяженням американських платників податку від часу, як цю програму закордонної допомоги започатковано.

Припиняються расові неспокої в Рочестері, починаються в Джерзі Ситі

Рочестер, Н.Й. — Губернатор Нюйоркського стейту Нелсон Рокефеллер видав розпорядження відкликати з Рочестеру всі з'єднання Національної Ґвардії в кількості 1,200 старшин і вояків. Ці з'єднання Національної Ґвардії були в Рочестері повний тиждень, щоб перешкодити чи — в потребі — інтервеніювати в нових расових заворушеннях, до яких дійшло в тому місті. Губернатор Рокефеллер відкликав Національну Ґвардію в порозумінні з місцевими властями та після того, як сім останніх днів у місті пройшли спокійно, без будь-яких нових расових неспокоїв. Губернатор Рокефеллер, проголошуючи своє розпорядження, ствердив, що місцева поліція уже може ґарантувати порядок у місті і безпеку громадянам. Про успокоєння в Рочестері свідчить також факт, що місцева поліція в силі 300 осіб, хоч залишається ще в поготівлі, все ж таки вже виконуватиме нормальну службу із вільними від служби днями. Припинено тільки довші відпустки.

Тим часом до деяких неспокоїв прийшло в Джерзі Ситі, Н. Дж. Це трапилося після того, як поліція заарештувала в центрі муринського поселення одну муринку за порушення порядку. Заарештовано ще також другу жінку, яка намагалася перешкодити в арешті першої. Тоді швидко зорганізувалася група негрів в кількості яких 40 осіб і почала демонструвати перед поліційною станицею в своєму районі, кидаючи каміння та обвинувачуючи поліцію в „брутальності". Швидко групу демонстрантів розігнано, але тоді зібралася друга, більша група, що нараховувала вже коло 500 осіб, на перехресті двох вулиць в районі поселення неґрів та знову почала демонструвати, кидаючи камінням та різними іншими „твердими предметами" в поліцію. В тому часі через місце демонстрації переїжджала автомобілем біла жінка, Дороті Гудак, зі своєю 13-літньою дочкою і 22-літнім сином. Демонстранти зупинили авто, повибивали в ньому вікна та потурбували пасажирів, яких опісля перевезено для перевірки до місцевого шпиталю.

Відділи УНС на півдні Шикаґа плянують придбання нового дому

Шикаґо, Ілл. — Минулої п'ятниці, 31-го липня, тут у приміщенні дому Відділів УНСоюзу та з участю головного предсідника УНС п. Йосипа Лисогора та головних урядовців УНС з цього міста: заступника гол. предсідника інж. Степана Куропася, головних контролерів дир. Петра Пуцила й п. Івана Іванчука і головних радних п. Тараса Шпікули, пані Олени Олек і проф. Мирона Куропася, як і голови Окружного Комітету Відділів УНС п. Олека, відбулися наради репрезентантів місцевих Відділів УНСоюзу в справі придбання нового, більшого і вигіднішого дому в цьому районі, що міг би служити за осередок союзового і громадського життя. В нарадах взяло участь, разом з головними урядовцями, понад 25 репрезентантів Відділів УНС. Причиною цих нарад була нагода закупити відповідніший дім для місцевих Відділів УНС при Савт Вестерн евеню. Всі учасники нарад позитивно висловлювалися про потребу такого кращого приміщення, що мало б корисні наслідки для союзової і громадської активности. Обрано окрему комісію і шістьох осіб, в цьому двох представників Відділів, яка має перевірити справу та скласти відповідний звіт на спеціяльних нарадах репрезентантів усіх місцевих Відділів УНС з відповідними рекомендаціями. Теперішній дім мав би бути проданий, а УНСоюз міг би допомогти в купні відповідною гіпотечною позичкою. Наради відкрив і ними проводив гол. контролер дир. Петро Пуцило. Гол. предсідник п. Йосип Лисогір у своєму слові м. і. висловив подяку і признання союзовцям за їхню прикладну репрезентацію в участі місцевої Громади у великих урочистостях відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтонеі 27-го червня та за віддану працю для повного успіху тієї великої акції. Під час нарад віддано деяку увагу й можливостям придбати для союзовців Середнього Заходу відповідну оселю („Союзівку") в стейті Іллиной.

МИХАЙЛО ПІДГОРЕЦЬКИЙ, ДОВГОЛІТНІЙ РЕДАКТОР „НОВОГО ШЛЯХУ" ТА ВИДАТНИЙ ДІЯЧ, ПОМЕР У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ, Канада. — Михайло Підгорецький, член-основник видавництва „Новий Шлях" та довголітній начальний редактор „Нового Шляху" і заступник голови дирекції цього видавництва, помер тут попередньої неділі, 26-го липня, на 65-му році життя. Покійний належав до найвидатніших громадян-українців Канади. Був головою Крайової Екзекутиви Українського Національного Об'єднання в Саскатуні в 1936-му році, членом Президії Комітету Українців Канади в Вінніпеґу, колишнім головою Головної Управи Української Стрілецької Громади, членом Братства Українських Січових Стрільців. Помер від серцевої атаки. Панахида відбулася в середу, 29-го липня в залі Філії УНО, а похорон в четвер, 30-го липня, з катедрального храму св. Володимира і Ольги під проводом впреп. о. прелата Василя Кушніра та в сослуженні духовенства. Смерть сл. п. Михайла Підгорецького є великою та незаступимою втратою не тільки для його родини та великої української спільноти в Канаді, але й для всієї Української Громади, зокрема для вільної української преси. В-во „Свобода" прилучується до глибокого смутку після цієї великої втрати та висловлює найглибше співчуття Родині Покійного.

Сподіваються постійної Східньої Православної Місії при Ватикані

Рим. — Тут сподіваються створення постійної Місії Східньої Православної Церкви, після дев'яти століть розколу. Римський католицький щоденник „Квотідіяно" повідомляє про розмову одного з високопоставлених осіб Католицької Церкви з Патріярхом Східньої Православної Церкви. З тієї розмови виходить, що на Православній Конференції в Родосі, яка триватиме від 23 серпня до 3 вересня, буде винесена постанова про створення постійної Східньо-православної Місії в Римі для зв'язку між двома церквами. Монсіньйор Аристид Брунелло, член італійської Католицької Асоціяції для християнського Сходу, заявив, що восени мають прибути до Риму такі представники Східньої Православної Церкви: двоє росіян, серб і три греки із Стамбулу та від Греко-Православної Церкви. Вони мають обговорити створення постійної Православної Місії при Ватикані. Східня Православна Церква відійшла від Риму в періоді між п'ятим і одинадцятим століттями, не бажаючи визнавати римської зверхности.

На Союзівці відсвятковано урочисто празник святого Володимира

Союзівка, Кергонксон. — Неділя 2 серпня цього року була храмовим днем на цій відпочинково - розваговій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах. Перенесене на цю неділю з 28-го липня св. Рівноапостольського Володимира було відсвятковане спеціяльно в в каплиці - церковці св. Володимира урочистою Службою Божою, що її відправив душпастир Союзівки Впр. о. Любомир Гузар, який у своїй достосованій до храмового празника проповіді підкреслив значення й вагу введення св. Володимиром християнства на Україні і закликав молитися до нього, щоб він допоміг в нинішніх змаганнях українського народу до відновлення на Україні Християнської Церкви й української державности. До Служби Божої співав хор під керівництвом відомого нашого диригента Івана Задорожного з участю мистецьких сил з-поміж гостей і відвідувачів Союзівки. Після Служби Божої відбулося мирування й розділювання проскфори. Перед проповіддю Впр. о. Гузар склав побажання усім Володимирам. Празник св. Володимира був відзначений також і в православній каплиці на Союзівці, Службою Божою, що її відправив Впр. о. Богдан Желехівський, який також виголосив стосовну до празника проповідь.

ПІВНІЧНОВ'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ АТАКУВАЛИ КОРАБЕЛЬ ЗДА

Вашингтон. — Три північнов'єтнамські патрульні човни заатакували 2-го серпня торпедами і 37-міліметровими гарматними стрільнами американський корабель-нищильник „Меддокс" на міжнародних водах за яких тридцять миль від побережжя Північного В'єтнаму. На атаку комуністичних човнів корабель „Меддокс" і чотири військові літаки ЗДА, які його супроводили, відповіли вогнем, пошкоджуючи судна комуністів і примушуючи їх до припинення обстрілу та до відступу. Повідомлення про цей інцидент були подані Департаментом Оборони ЗДА з підкресленням, що ні нищильник „Меддокс, ні американські літаки не зазнали ніякого пошкодження, ані не мали втрат чи ранених серед залоги. Нищильник „Меддокс" відбував свій звичайний патрульний рейд і напад комуністів не був спровокований ніякими його діями. В повідомленнях не означувано початково напасників, які не мали ні прапорів, ні інших ознак державної приналежности, але згодом секретар МекНамара ствердив категорично, що нападаючі човни були північнов'єтнамські. Про інцидент повідомлено зараз президента Джансона, і в Білому Домі відбулася 45-хвилинна нарада уряду і представників командування. Департамент оборони не вважає цього інциденту якоюсь більшою кризою і заявляє, що американські кораблі продовжуватимуть свою патрульну діяльність біля побереж Північного В'єтнаму. У зв'язку з нападом північнов'єтнамських комуністів виступив із окремою заявою провідник республіканців у Сенаті, сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен, стверджуючи, що цей інцидент виявляє ще раз безуспішність американської політики у В'єтнамі і Південно-Східній Азії і що ситуація вимагає рішучих заходів збоку ЗДА. В демократичних колах Сенату і Палати Репрезентантів сподіваються, що інцидент з обстрілом американського нищильника приведе до затяжної й гострої дебати на терені Конґресу.

Концерт Галини Андреадіс й Оксани Ленець був мистецькою атракцією на Союзівці

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Мистецькою атракцією кінця минулого тижня на Союзівці був черговий культурно - розваговий вечір, влаштований у великій концертовій залі „Веселки" з участю відомих українських мистців пісні, музики і слова. У програмі концерту виступила із низкою пісень українських клясичних і сучасних композиторів відома українська співачка з Арґентини Галина Андреадіс, оплескувана тепло і рясно присутніми. Співачці акомпаніював при фортепіяні проф. Олександер Омельський. Так же само тепло і з оплесками зустрічали зібрані численно слухачі мистецьку гру на скрипці Оксани Ленець, при фортепіяновому супроводі Володимира Гентиша. Проводив вечором відомий гуморист і мистець сцени Ярослав Пінот - Рудакевич, який представляв учасників програми і в антрактах розвеселяв слухачів гумористичними скечами й дотепами. Після концерту відбулася забава з танцями, до якої грала оркестра „Амор" і під час якої проголошено многоліттєвіє усім Володимирам з-поміж гостей і з адміністрації Союзівки.

Галина Андреадіс

● **15-та Зустріч українців Америки й Канади** відбудеться біля Дітройту, на сумівській Оселі „Київ", у днях 1 і 2 серпня. Зустріч проходитиме під гаслом відзначення 150-ї річниці з часу народження Тараса Шевченка.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.— Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: — На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право, в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303.

Історична місія Рейнджера - 7

У п'ятницю 31-го липня цього року успішно закінчився лет до Місяця американської ракети „Рейнджер - 7. Випущений із ракетної бази в Кейп Кеннеді у вівторок 28-го липня о год. 15:50 по полудні східнього літнього часу, Рейнджер-7 пролетів за 68 годин і 35 хвилин визначену йому трасу і точно в передбаченому часі й у визначеному для нього місці, в околиці „Моря хмар", поцілив у Місяць і — перестав існувати. За п'ятнадцять хвилин перед тим Рейнджер - 7 точно виконав призначене йому завдання, фотографуючи в останній стадії лету з допомогою 6 фототелевізійних апаратів поверхню Місяця з щораз ближчої віддалі і пересилаючи зроблені тисячі знімок до Землі, де їх прийнято спеціяльними антенами в лябораторії каліфорнійського Інституту Технології, що є головною базою місії „Рейнджера - 7, утривалено й передано для висвітлювання в програмах телевізійних станцій ЗДА і світу.

Місія Рейнджера - була проведена досконало в загальному плянуванні й у всіх подробицях. Він не тільки пролетів визначену йому трасу — 243 665 миль від Землі до Місяця, не лише провів успішно свій десант на цьому сателіті Землі, але, що найважливіше, виконав із прецизійним вислідом операцію скомплікованого фотографування поверхні Місяця і пересилання фотознімків на Землю. Ці фотознимки у тисячу й більше разів докладніші від усіх роблених досі з допомогою найдосконаліших астрономічних телескопів фотознімків цього сателіта Землі. Одержання цих знімок дозволить устійнити можливість проведення плянованих З'єднаними Державами Америки летів на Місяць уже із людською залогою, зокрема можливість їх висаду на поверхні Місяця, що мало б відбутися 1970-го року. З цього погляду місія Рейнджера - 7 була історичною — вона відкрила нову еру в астрономії, запевнюючи першенство за наукою і технікою вільного світу.

Значення місії Рейнджера - 7 тим важливіше, що проведено її після довгого ряду спроб, завершених дошкульними невдачами. Дванадцять разів пробували американські науковці й технологи висилати такого роду ракету на Місяць. Кожного разу всі ці спроби кінчалися невдачею. Зокрема прикрою була передостання спроба, в січні цього року, коли згоріло все внутрішнє влаштування Рейнджера із його фотокамерами. Щоб оминути невдач, Рейнджер - 7 випущено після довгої і скрупулятної перевірки всієї конструкції й апаратури, вмонтованої в ракеті, після проведення соток змін і поліпшень. Усе це зумовило успіх Рейнджера-7 і відкрило нові перспективи перед зв'язаними з Місяцем космічними дослідами.

Проведений в днях 28 - 31 липня лет Рейнджера - 7 до Місяця увійде в історію наукових і технологічних досягнень людства, як одна з подій, що визначає дальший безупинний ріст і розвиток людської цивілізації. Ця подія показує, що можливості відкривання таємниць Всесвіту необмежені для людського духа, особливо ж, коли він працює в умовах повної свободи і з вірою в Бога — головного і найвищого Творця Всесвіту.

За єдиний принцип

У Ленінграді відбувається міжнародна виставка, в якій беруть участь і ЗДА. Звичайно, ця виставка значно скромніша як Світова Виставка в Ню Йорку, але зацікавлення нею дуже велике. Ленінградці „штурмують" американський відділ, їх цікавлять різні технічні вироби, включно з модерними телефонними будками, але не меншою мірою притягають їхню увагу американські книжкові видання. Треба припускати, що чимало оглядачів виставки, особливо з-поміж студентів, знають англійську мову, бо їх цікавить не тільки технічна сторона книжки та мистецьке оформлення, а й зміст. Видко, що не один охоче купив бо собі ту чи іншу американську книжку, але . . . справа в тому, що не тільки продавати, а навіть дарувати ті книжки заборонено. Совєтський уряд, даючи дозвіл на виставку, зокрема на показ американських книжкових видань, заборонив продавати і дарувати книжки. Таким чином — анулював головне завдання й призначення книжки, як носія думок та ідей людини. Організатори американського відділу на виставці в Ленінграді були змушені погодитися на такий „указ", рівнозначний з відомим паленням книжок за гітлерівського режиму в Німеччині. Так, без огляду на всі „відпруження" й „культурні обміни", комуністична влада забороняє своїм громадянам доступ до джерел людської думки, відмінної від думок кремлівського керівництва.

Тим часом, вийдім на вулицю будь-якого міста в ЗДА, і ми легко знайдемо кіоск чи навіть книгарню, де продають совєтські книжки й періодичні видання. Совєтські книжки, журнали, брошури, газети велетенським червоним потоком пливуть закордон, за моря й океани. Видання дешеві, навіть різними мовами, як народів СССР, так і закордонними. Совєтські видання посилають навіть безплатно різні агенції із Східнього Берліну, з Москви, з Києва, щоправда — через Москву. Для цього працює в СССР колосальна машина, яку урохомлюють тисячі й тисячі заприсяжених комуністичних пропагандистів, агітаторів, фахівців від морального розкладання слабодухих і маловірів чи занадто довірливих у західньому світі. Лише на заяву - прохання одержувача американська пошта стримує совєтські видання, що їх безплатно, десь якось роздубивши адресу, шлють комуністи людям за кордон, особливо еміґрантам із Східньої й Центральної Европи. Книжки із СССР приходять до ЗДА без жадного мита, часом коштують вони дешевше, ніж відповідна розміром американська книжка. „Сонце" комуністичної партії випускає свої смертоносні промені в кожен закуток вільних країн, у тому числі й ЗДА.

Побувши уявно на виставці в Ленінграді і побувши реально, наприклад, у „Чотирьох Континентах" — книгарні із совєтськими виданнями в Ню Йорку, ми можемо запитати самі себе й відповідних американських чинників: чому на території СССР не можна навіть подарувати американської книжки і чому на території ЗДА комуністична пропаґанда, зодягнута в розмальовані палітурки, гуляє без будь-яких обмежень і перешкод? Чи не надійшов уже час поставити справу „культурного обміну", зокрема справу з книжками і взагалі друкованим словом так, що коли Москва бажає далі „пакувати" сюди свою літературу, то мусить погодитися і ґарантувати вільне поширення американських видань в СССР?

Мих. Килимний

ІВАН ВОЛОВЧЕНКО ПЕРЕРОБЛЯЄ МАРКСИЗМ

Куритиба. — У так званому комуністичному світі за єдиного марксиста - теоретика „чистої води" вважається Володимира Леніна. Вже Ленінового сучасника, Плеханова, зараховується до меншовиків, учнів Плеханова, Мартова, Аксельрода — до „виродженців" і „дегенератів", а пізніший нарибок, Богданов, Покровський та ін., потрапили у „викривлювачів" марксизму. Численну групу марксистів, на чолі з Троцьким, Зінов'євим, Каменєвим, позначено назвиськами „лівих ухильників", а то й „контрреволюціонерів"; не краща доля зустріла й „правих ухильників" з Бухаріним та Риковим у верхівці. Йосиф Сталін став „збоченцем", „фальсифікатором" марксизму. Хрущов, в оцінці Мао Тсе-тунга, „переродженець", „зрадник", „запроданець", а Мао Тсе-тунг, в оцінці Хрущова, „расист", „націоналіст", „ авантурник" і „доктринер".

Ленінові пощастило залишитися найбільш правовірним марксистом лише тому, що він перший почав переробляти та виправляти марксизм, як того вимагала конкретна ситуація. На вказану Леніним дорогу ступили всі його наступники, комуністичні теоретики і практики.

Сьогоднішній марксизм-комунізм поняття ілюзорне, що ніяк не піддається точному визначенню. Той же Сталін колись писав, що „ленінізм, це марксизм доби імперіялізму та пролетарських революцій"; „марксизм — не догма, а лише керівництво до дій". Численні сталінські підлабузники твердили: „Сталін — це Ленін сьогодні". Тож виходило, що в Леніна Маркс кращий, ніж в оригіналі, а в Сталіна і Маркс і Ленін кращі, ніж в оригіналах. В СССР мали місце випадки, коли з книгозбірень вилучали давніші видання творів Маркса і замінювали їх новими.

Марксизм вчить про відмирання держави, а в СССР маємо постійне скріплення та поширення дій державних органів. Марксизм закликає покінчити з чинниками насильства, насамперед з поліцією та державною адміністрацією, а в СССР саме ці чинники відіграють найважливішу ролю. За Марксом уся повнота влади передається місцевим громадам, зникають з обігу гроші, зокрема золото перетворюється лише у виробничий матеріял, ліквідується експлуатація, вище над працею ставиться відпочинковий стан людности і т. ін. Нічого подібного в СССР нема.

Тому марксистська теорія стала справді мертвою, від неї залишилась тільки вивіска, під яку підкладають новий зміст, залежно від потреб комуністичних диктаторів. Якщо уважніше приглянутися до писань провідних комуністичних діячів, а то й до нової програми КПСС, то не тяжко збагнути, що вже, власне, з конкретної дійсности зникла марксистська теорія, а її місце заступила досконало опрацьована система утримання диктаторської, неконтрольованої влади, витвореної під покришкою марксизму олігархії . . .

Під марксизм - комунізм підставляється що завгодно, навіть хрущовський кусник сала, навіть „російське море", що, мовляв, має все затопити, чи манускрипти богдиханів про права китайців на сибірські землі. В конфлікті Москва — Пейпінґ щораз більше затираються „ідеологічні розходження", а їх місце заступають справи історичного ,національного, навіть расового характеру. До того ж Москва і Пейпінґ часто обвинувачують одне одного в тому самому. Недавно міністер закордонних справ червоного Китаю, Чен-І, закидав Москві великодержавний шовінізм відносно не-російських народів СССР, а оце тепер московські „Ізвєстія" обвинуватили провідників комуністичного Китаю також у великодержавному шовінізмі, расизмі і — буржуазному націоналізмі.

Не тільки в Китаї та СССР, а й в кожній іншій комуністичній країні марксизм застосовується в життя „на свій копил". Інакше застосовується він у Юґославії, відмінно виглядає навіть у московських сателітних країнах. І Хрущов, стиснувши серце, мусів погодитися, що кожна країна може йти своїм шляхом до соціялізму - комунізму. Ця „відмінність шляхів" виходить більше на користь населенню не СССР та Китаю, а тих же Юґославії, Польщі, Румунії, Чехо - Словаччини, а то й Альбанії, яка міцно тримається китайського боку.

Колись Сталін, голодовою облогою провівши колективізацію, вихвалявся, що він, мовляв, виграв велику війну. Але та сталінська перемога тепер вилазить боком. І недарма европейські комуністичні країни, скуштувавши колгоспної системи, розв'язують колгоспи і шукають інших способів запрягти селянство до комуністичного воза.

В СССР сільське господарство неспроможне вже навіть забезпечити населення хлібом та м'ясом. Усі намагання Хрущова рятувати колгоспну систему ідуть прахом. Колгоспи виявилися найбільш шкідливою формою сільського господарства. Кількадесятирічна практика наочно показує, що може бути щось одне: або марксизм - комунізм із звироднілим сільським господарством, або добре сільське господарство без марксизму-комунізму.

Деякі закордонні журналісти твердять, що уже і в проводі КПСС, в складі його Президії, знаходяться особи, які воліють покінчити з колгоспами. Вважають, що на „бухарінському шляху" стоять сьогодні Фрол Козлов і Дмитро Полянський. Але Хрущов і ті його соратники, які особливо визначилися у запровадженні „соціялістичної системи" сільського господарства, рішуче противляться ліквідації колгоспів. Однак, зберегти колгоспну систему дуже тяжко, бо годі сучасний марксизм - комунізм, після численних його переробок, згармонізувати з нормальним роз-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Яцикевич

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

На сторожі виховання дітей і молоді стоять в першу чергу батьки. Давніше школа менше цікавилась вихованням дітей, залишаючи його в руках батьків. Життя було простіше й завдання школи також куди простіше: вона давала знання й була навчальною установою. З бігом часу справа виховання дітей так ускладнилась, що батьки не всилі були нести тягару виховання своїх дітей й частину того тягару перекинено на школу, внаслідок чого стала вона навчально - виховною установою.

В обставинах американського способу життя частина виховання дітей перейшла й на молодечі організації. Рідна школа виховує дітвору й молодь в релігійно - національному дусі. Школа дає молодим душам певні напрямні, що базуються на морально-етичних та ідеологічних засадах. Навчання й виховання в рідній школі повинно спиратися на індивідуальному пізнанні шкільної дітвори. Найкраще знають своїх дітей батьки, й тому передумовою успіхів є співпраця батьків із школою, Церквою й молодечими організаціями.

Коли одного разу питали матір Андрея Шептицького, що вона робить, що так гарно вдалися їй діти, вона відповіла: „Я любила їх і старалася пізнати кожне з своїх дітей". Вона виховувала дітей в релігійному дусі, боронила проти зла і морального затруєння. Виховувала їх власним прикладом, бо сила прикладу, головно в ранній молодості, велика.

Психіка у різних дітей неоднакова: одні нервові, вразливі й амбітні, другі вперті, з різного роду нахилами, замилуваннями й звичками. Одні з тих прикмет успадковані, інші набуті. Про позитивні й неґативні прикмети дітей повинні знати не лише батьки, але й учителі та молодечі організації на основі співпраці з батьками та на основі власної обсервації, бо лише тоді можна на повну ширину плянувати виховання.

Індивідуальне пізнавання дітей і юнацтва чергується із засобами, здійснюваними в навчанні й вихованні і, доводить їх до душевної рівноваги, не викликає конфліктів у комплексі психічних переживань, а батькам не приносить прикрих несподіванок. Лише поєднаними заходами батьків, школи, молодечих організацій, з поміччю Церкви можемо мати успіхи в навчанні й вихованні. Шляхом індивідуального підходу розвиваємо в дітях вроджені таланти.

В середніх українських школах на рідних землях провадилося характеристику кожного учня в очерковому каталозі. На основі обсервації в школі і тісної співпраці з домом доповнювано її на конференціях так, що з кінцем навчального року школа мала повну характеристику кожного учня, і ці синтетичні дані творили підставу для застосування їх в індивідуальному навчанні й вихованні.

Крім цього, школа цікавилась також домашніми відносинами кожного учня. Учителі відвідували учнів, пізнавали умовини життя й праці молоді: Школа опікувалася шкільною дітворою й молоддю на кожному кроці.

Релігійне виховання здійснювано шляхом навчання релігії, недільних екзорт та спільних Богослужб. Школа вчила й виховувала методами, базованими на індивідуальнім пізнаванні дітей і молоді. Це була та „галицька педагогічна рутина", як дехто з критиків шкіл українознавства її називає, а в дійсності це була та готовість та вміння стосувати з успіхом нові методи в навчанні й вихованні.

Найбільшим заборолом проти винародовлення й деморалізації є релігійна, патріотична родина із свідомою свого завдання матір'ю. Вона є душею домашнього вогнища, основою нашого релігійного та народного життя. Її завдання — не лиш виховувати характерну людину, але й зберегти її для Церкви й народу.

Найтривкішим для дитини є те, чого вона навчилася в ранньому віці — в першій фазі молодости. Цього вона ніколи не забуде. Мати дає дитині перше релігійне освідомлення, вона плекає в дитині релігійне почування проти поширеної серед американської молоді релігійної байдужности, защеплює засади моралі й етики, навчає молитов, вчить любити Бога й народ.

Головним засобом для досягнення мети є сила прикладу самих батьків, а тому, що сила прикладу в'яжеться тісно з наслідуванням, батьки стають для дітей взірцем до наслідування. Якщо мати працює поза домом, хоч обставини її до цього не змушують, а опіку над дітьми передає своякам або й чужим людям, то вона мусить бути свідома того, що ніхто не заступить їм матері, бо ніхто не здобуде собі такої любови й довір'я, що його має дитина до матері. Дитина повинна пережити своє дитинство в атмосфері любови та взаємного довір'я.

Особливою опікою треба оточувати нашу доростаючу молодь. Занедбання дітей в раннім віці відбивається від'ємно в другій фазі, тобто в процесі дозрівання. Рада в справах молоді в Ню Йорку ствердила, що в 1962-му році в цьому місті зареєстровано 70 000 злочинів, доконаних злочинцями у віці від 7 до 20 років. Прикметним є те, що часто допускається злочинів молодь заможних батьків, які не хочуть повірити, що їхні діти стали злочинцями. Але ті батьки не звертали уваги на те, що їхні діти вертаються додому аж по півночі.

Аналізуючи причини зросту злочинности серед молоді, всі однозгідно відзначають неґативний вплив кіна й телевізії з кримінальною тематикою фільмів, дешевої вуличної літературу й каміксів, також у великій мірі перебування молоді на вулиці без відповідного догляду, а зокрема брак навчання релігії в школі.

Наша молодь також заторкнена злочинністю не лише у великоміських, але й малих наших громадах, проте, на жаль, факти дитячих і молодечих злочинів переходять мовчки в забуття.

Приналежність до молодечих організацій охороняє нашу молодь від злих впливів вулиці. Молодечі організації впливають на її духовий ріст, поєднуючи корисне з приємним, присвячують більше уваги й часу на руханку й спорт, вправи, гри й забави, які виповняють вільний час та зберігають від деморалізації. В молодечих організаціях молодь має змогу відпочити та приємно провести свій вільний час по виконанні шкільних зайнять. Молодечі організації є не лише допоміжним, але й рівнорядним виховним чинником в обставинах американського способу життя. Вони перебрали частину виховання молоді від батьків, і при співдії батьків, Церкви та школи можуть зробити багато корисного.

Чи нащадки Тараса Шевченка?

У клівлендському щоденнику „Плейн Ділер" з 14 липня ц. р. появилось інтерв'ю Г. Явора з пані Б. Р. Шевченко-Біличич, яка заявила, що вона походить з роду Тараса Шевченка, але щойно від дочки з Флориди довідалась, що 27-го червня відкрито у Вашингтоні пам'ятник її прапрадідові. Їй дуже прикро, що не була вона особисто на відкритті пам'ятника.

Прочитавши про це в газеті, ми відвідали пані Шевченко-Біличич в її домі у Пайнсвілі, за 60 миль від Клівленду, щоб на місці довідатися про життя й буття нащадків Т. Шевченка.

П-ні Шевченко - Біличич, яка має понад 60 років, ми поставили декілька питань:

— На якій основі Ви твердите, що Ваш батько походить із родини Тараса Шевченка?

— Мій батько, Олександер Шевченко, приїхав до Америки з України 1900 року, мавши 37 років. Він народився через два роки після смерти Тараса Шевченка. Він казав нам, дітям, що дід Тараса Шевченка і його прадід були братами. Мій батько жив у Богуславі, по одній стороні озера, чи річки, а родина Тараса Шевченка в Кирилівці — на другому боці.

— Що вам оповідав батько про Тараса Шевченка?

— Батько оповідав нам, що Тарас Шевченко вже з малих років жив у великих злиднях, що він вчився потайки, читав, писав і вже як малий хлопець заробляв на життя у багачів. Батько казав, що Тараса викупили з неволі, що якісь приятелі, багаті українці, послали його вчитися до високої школи, і вчився він дуже добре. Далі, що Тарас Шевченко писав вірші, патріотичні, українські, політичні, писав в обороні українців, писав проти москалів, царату, проти всіх, що визискували український народ. При тому мушу сказати, що батько не дуже радо говорив на ці теми, не знаю чому, але пригадую, що часто казав — не можна битися бідним людям з царями. Батько казав, що Тарас Шевченко був революціонером, а таких в Росії не любили . . .

— Чи Ви, пані, читали твори Тараса Шевченка?

— Дуже мало. Батько переповідав нам або читав деякі твори, з яких пригадую „Марію", „Кавказ", „Катерину".

— Чи Ви почуваєте себе українкою ?

— Так, звичайно. Ми говорили вдома лише по-українському, крім того батько вчив нас по-російському. Ми завжди мали знайомих і приятелів українців. Але ми жили в недостатках, у селі Бют, Північна Дакота, і я почала заробіткову працю мавши всього 15 років. В таких умовинах важко говорити про якусь українську роботу, а зокрема в перших двох десятиріччях цього століття. Ми всі американські громадяни, але українського роду й походження.

— Чи маєте братів-сестер, дальшу родину?

— Маю трьох сестер і двох братів. Стараюся тепер пов'язатися з ними і дістати від них усі матеріяли щодо дальшої родини Тараса Шевченка. Мої брати: Петро Шевченко, тепер в Індіяні, і Семен Шевченко — в Каліфорнії; сестри: Анастасія Балицька (її чоловік українець), Олена Фарнес (її чоловік норвезького походження) та Марія Нечипоренко, живе в Бюті. Я знаю ще про Миколу Шевченка, близького батькового свояка, який часто приїздив до нас з Канади. Він більше цікавився українськими політичними справами і писав на Україну листи.

— В якому товаристві перебував Ваш батько?

— Пригадую, що до нас заходили часто такі приятелі чи знайомі батька: Федоренко, Вербицький, Слободен, Андрій Славський, Крупський, Доценко. Майже всі вони були на похоронах мого батька в січні 1949-го року.

— Які Ваші побажання сьогодні, п-і Шевченко-Біличич?

— Я дуже хочу відвідати пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні і прочитати всі твори нашого великого прапрадіда.

К. М.

Федір Дудко

МОЯ МОЛОДІСТЬ

(СТОРІНКИ З АВТОБІОГРАФІЇ)

(14)

Покарання карцером потягало за собою зниження балю з поведінки, але нікого із „непослушних" з гімназії, бодай у Глухові, не викидали. Пояснювалось це тим, що в гімназіях того часу було дуже мало учнів, і школи побивалися за ними. Усіх, наприклад, учнів у глухівській гімназії було, пригадую собі, 240, а всіх гімназій на Чернігівщині було тільки 6. Тим-то, не зважаючи на всі мої штучки, гімназія мене терпіла в надії на те, що я колись схаменуся. Директор М. Лазаренко раз-у-раз закликав мене до свого кабінету і там „врозумляв", або доручав це робити братові Вікторові чи дядькові Вані. Цікаво, що за ввесь час моєї науки в глухівській гімназії М. Лазаренко ані разу не написав про мою поведінку моєму батькові.

Так ото я „бушував", спонукуваний до протесту півсвідомістю, аж доки не сталося в тому часі двох подій, що багато заважили в моєму житті.

Першою було призначення до нашої гімназії нового вчителя „словесности" Олександра Малинки. Був тоді я в 5-ій клясі.

Звичайно, поява кожного нового вчителя нас дуже інтриґувала. Ми перш за все вимацували слабі сторони його вдачі, щоб потім використовувати їх, при чому, в залежності від цих підмічених слабостей, наділяли вчителя відповідною кличкою. Отож були вже серед наших менторів особи з кличками: Голопупенко, Жук, Сельодка (оселедець) і т. д.

О. Малинка прийшов до кляси в супроводі директора М. Лазаренка, який його нам відрекомендував і наказав, як звичайно, „любіть господіна учітєля і жаловать".

Перед призначенням О. Малинки, в його заступстві, почав був викладати нам словесность інший учитель. О. Малинка поцікавився, що саме з тим учителем ми встигли перейти, подумав і заявив:

— То зачнемо курс іще раз від самого початку. Я вам буду викладати, а ви слухайте, дещо занотовуйте собі, а потім із кінцем кварталу будете складати мені іспити з своїх знань.

І він почав нам викладати. Почав з київських часів, представляючи нам усі тогочасні надбання літературної творчости так принадно, що ми всі й вуха порозвішували, слухаючи його. Викладав він цілу годину, як університетський професор, поки не задзвонив дзвінок.

На наступній лекції О. Малинка продовжував свій виклад. Говорив так цікаво, що останні навіть шалапути й лоботряси в клясі, залишивши свої справи, почали вслухуватись. Тяглося так пару тижнів. Аж одного разу якось О. Малинка заявив нам:

— Покищо на цьому зупинимося. А тепер хотів би я довідатись, чи засвоїли ви те, що я вам викладав. Візьмімо, для прикладу, „Поучення" Мономаха. Хто ходів би розповісти мені щось про це?

Охочий знайшовся. Експромтом, без підготови почав він розповідати про „Поучення". О. Малинка уважно слухав, коли-не-коли поправляв учня, нарешті подякував і попросив його сідати на місце.

— Матимете в журналі п'ятку за відповідь. Хто хотів би ще складати іспит?

Знаходилися охочі, відповідали, діставали балі.

— Ну, а ви? — звернувся Малинка до одного з слабих учнів. — Як називаєтесь?

Той назвав себе.

— Ану, спробуйте ви.

Але нічого доброго з цієї проби не вийшло. Учень мало що пам'ятав, плутався, ніяковів.

— Підучіться трохи вдома й, коли будете чутися на силах, скажете мені.

Це дуже вразило всю клясу. Як? Щоб учень не відповів нічого і щоб учитель не поставив йому за це двійки?

У всіх нас виросло миттю глибоке почуття пошани до О. Малинки. Ця пошана й зацікавлення особою вчителя зросли ще більше, коли Малинка почав у своїх викладах порівнювати деякі місця писаних давніх літературних творів із теперішньою українською народною творчістю, вживаючи слів „Україна", „український" та цитуючи по-українськи цілі уступи з народних пісень, а дещо і з Шевченка, або наводячи для порівняння народні наші приказки й приповідки. Вже значно пізніше довідавсь я, що О. Малинка був свідомим своєї національности українцем і що мав видану поважно-наукову працю (звичайно, в московській мові) про український фолкльор.

У курс „російської словесности" входило, між іншим, писання кілька разів на рік так званих „сочінєній". Ці „сочінєнія" писалися або на теми курсових викладів, або на вільні теми й мали за ціль призвичаювати учнів до викладання своїх думок на папері.

Одного разу О. Малинка без усяких попереджень прийшов до кляси й запитав:

— Чи всі маєте зошити до писання? Будемо писати сочінєніє.

Дехто почав жалуватися, що не має зошита.

— Маєте ось папір. Пишіть на ньому.

— Я не маю ручки, — обізвався хтось.

— Можете писати олівцем, — сказав Малинка. І дав нам якусь тему.

Д-Р ВОЛОДИМИР ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ

(УЧЕНИЙ, ПОЛІТИК і ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ.)

27-го липня 1964-го р. сповнилося проф. д-рові Володимирові Залозецькому 80 років життя. Гарний то вік, а тим він гарніший, що сповнений був великої наукової, політичної, і громадської праці Ювілята для добра українського народу.

Професор Володимир Залозецький, один із найвизначніших синів Буковини, народився в Чернівцях, 27-го липня 1884 в родині лікаря д-ра Володимира Залозецького, президента Палати лікарів у Чернівцях, і Софії Пітей, дочки президента Вищого красвого суду в Чернівцях.

Закінчивши гімназію у Чернівцях, студіював право на університетах в Чернівцях, Мюнхені, і Відні осягнувши ступінь доктора. Крім цього також студіював також філософію (археологію та історію мистецтва) на університетах у Римі, Фльоренції, Парижі та Відні і також осягнув ступінь доктора.

Після закінчення студій і відбуття військової служби, Ювілята іменовано на пост асистента при Центральній Комісії для дослідження і збереження мистецьких та історично вартісних пам'ятників у Австроугорській монархії. Комісія ця то властиво був інститут мистецтвознавства або навіть щось у роді академії, якої протекторами були члени королівської родини, а діловими керівниками визначні діячі і учені тодішньої Австрії. На тому становищі Ювілят крім практичної роботи виконував також і наукову працю.

Завдяки відданій праці та талантам Ювілят скоро був піднесений до ступеня генерального консерватора для ненімецьких провінцій Австрії, за виїмком Галичини, і на цьому становищі зробив він багато для збереження пам'ятників українського мистецтва, про що треба б окремо писати.

Скоро після цього підвищення Ювілят був іменований редактором „Записок" (Міттайлюнґен) згаданої Комісії і у цих „Записках" умістив багато своїх наукових праць.

У два роки після вступлення на службу у „Комісії" він був іменований її вченим секретарем.

Як видатного фахівця у галузі мистецтвознавства тод. Кардинал Теодор Інніцер іменував його дорадником в Інституті плекання і зберігання церковних пам'яток.

Маючи поважне становище Ювілят видатно допоміг при іменуванні д-ра Іларіона Свєнціцького на консерватора для Галичини.

Коли розпочалась перша світова війна, Ювілят як старшина австрійської армії був змобілізований уже в перших днях і зі своєю частиною відійшов на східній фронт. У боях в Карпатах був 3 рази ранений і попав у російський полон.

Він утік з полону і вдалося йому дістатись на Буковину, але російські власті викрили його і знов арештували і як полоненого знов вислали у глибину Росії, звідки Ювілят знов утік. Йому вдалося добратися до Києва, де увійшов в контакт з перебуваючим там д-ром Свєнціцьким і на рекомендацію голови Центральної ради проф. Грушевського був іменований професором німецької і французької мови на університеті св. Володимира у Києві.

Коли більшовики наближались до Києва, Ювілят покинув Київ, повернувся до Чернівців, зголосився знов у своному полку і як військовий старшина виїхав до Одеси до Генерального Штабу австрійських окупаційних військ. Там він боронив і інтервенював у справах українців, яких русофільське командування австр. армії арештувало.

Після розпаду Австрії Ювілят залишився в Чернівцях і разом з іншими українськими діячами почав будувати українське життя в цій частині української землі. Він став заступником голови Української Національної Ради у Чернівцях, яку очолював Омелян Попович.

Під тиском румунських окупаційних військ Нац. Рада була примушена покинути Буковину і переїхати до Галичини, але частина переїхала до Кіцманя і була там якийсь час у характері красвої власті, яку очолив Ювілят.

Коли ж румунські окупаційні війська опанували цілу Буковину, румунські власті арештували багатьох українських діячів і Ювілята. З тюрми Ювілятові пощастило втекти до Галичини, звідки він виїхав до Відня як радник дипл. місії ЗУНР, а згодом іменований був „шарже дафер" із функціями посла УНР у Берні, у Швайцарії.

Після заключення от. Петлюрою Варшавського договору Ювілят повернувся на Буковину і присвятив свої зусилля обороні українців перед асиміляційним курсом румунських властей та розбудові українського зорганізованого життя на Буковині.

Коли з приходом царaністичної партії до влади в Румунії заіснувало певне відпруження у внутрішньо-політичній ситуації Румунії, Ювілят разом з іншими тод. українськими діячами на Буковині заснував Українську Національну Партію, і Ювілят був вибраний членом румунського сенату у 1928 р. а у виборах 1932 р. його обрано членом парляменту (камера). На обидвох становищах Ювілят проробив величезну роботу в користь українців і української справи.

У 1937. р. коли голова Комітету зорганізованих національних меншин Европи, словінець д-р Вільфан помер, наш Ювілят був обраний головою того Комітету.

В короткій газетній статті немає можливости дати докладний образ тої великої праці і заслуг Ювілята як вченого, політика і громадського діяча для української справи, треба було тільки обмежитись сухим переліком дат і фактів із життя Ювілята.

Але вже і сам цей перелік вистачить для того, щоб зрозуміти, яку ролю в українському житті відіграв Ювілят в часі свого довгого, інтересного, і працьовитого життя, яке при цьому було багате у події, які, списані у книжку, могли б стати повістю про життя одного із найзамітніших діячів нашого відродження.

Наше все громадянство у вільному світі бажає Ювілятові ще многих і благих літ життя і кріпкого здоров'я, яким Ювілят і досі втішається.

Теодор Данилів

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ ПРОДОВЖУВАТИМЕ ПРАЦЮ В НЮ ЙОРКУ

ЗАЯВА НОВОГО ГОЛОВИ ІНСТИТУТУ ТЕОДОРА ДЖУСА

Головна Управа Українського Інституту Америки зійшлася в п'ятницю, 17 липня на перше засідання після смерти основника, фундатора й першого голови Інституту Володимира Джуса, щоб ствердити його заслуги та вшанувати пам'ять цієї великої людини.

При цій нагоді Головна Управа заявила свою готовість та ствердила свою незломну волю продовжувати працю Інституту відповідно до пляну й програми, що були поставлені в основу цієї установи її фундатором і добродієм бл. пам. Володимиром Джусом.

На засіданні головував інж. Остап Балабан, заступник голови Інституту, який у своєму жалібному слові підкреслив, що бл. пам. В. Джус своєю щедрою рукою був шляхетним добродієм не тільки самого Українського Інституту, але теж багатьох інших українських та американських установ. Приявні вшанували пам'ять свого першого голови в мовчазній тиші.

Проф. університету м. Ню Йорку, почесний член Інституту, адвокат Даніел Г. Кейн відчитав декларацію і запропонував, щоб її вписати до протоколу цього засідання. Декларація звучить:

„Володимир Джус, фундатор, перший президент і головний меценат Українського Інститутy Америки, помер у п'ятницю, дня 19-го червня 1964.

Винахідник, індустріяліст і керманич - організатор, вибудував тривкий фундамент свого промислу, на якому опирав свої культурні, освітні та харитативні шляхетні вчинки.

Родився в Західній Україні, прибув до цієї країни в 1913 році та, згідно замериканськими традиціями, осягнув великі успіхи. З вдячности до української культури, в якій виховувався та до американських вільностей, що їх вибрав для себе, заснував Український Інститут Америки, Інк., щоб зберегти найкращі цінності української культури в нових обрставинах на вільній американській землі.

Відсутність його помічної й керуючої руки, як теж і шляхетного вирозуміння та підтримки будемо відчувати довгими роками.— Прирікаємо нашу відданість ідеям та засадам Українського Інституту, що його Покійний фундатор так глибоко любив."

Декларацію прийнято одноголосно й рішено вписати її до протоколу засідання Головної Управи.

Опісля переведено вибори на наступні функції:

На голову Українського Інституту обрано одноголосно Теодора Джуса, сина покійного голови, який досі був скарбником Інституту. Теодор Джус активний в індустріяльному світі як президент і керманич корпорації „Джус Фастенер Комп.", що має свій осідок в Вест Айсліпі на Лонґ Айленді, Н. Й., а філії в Лондоні, Парижі, Мюнхені.

На скарбника обрано відомого адвоката Михайла Пізнака, заступника голови Українського Конгресового Комітету Америки.

На асистента скарбника обрано Володимира Бакада, програмового директора Світової Виставки в Ню Йорку.

На нового члена Головної Управи обрано Йосипа Лисогора, Екзекутивного заступника голови УККА, Комітету Пам'ятника Шевченкові і популярного головного предсідника Українського Народного Союзу.

Члени Головної Управи (крім вищезгаданих уже були ще приявні: Іван Фліс, Платон Стасюк, д-р Василь Вереш та адмін. директор Юліян Ревай) прийняли до відома інформації, що бл. пам'яті В. Джус залишив у спадок Інститут в таких фінансових обставинах, які Головній Управі дадуть можливість виконувати працю Інституту і розвивати дальшу програму.

Новообраний голова, Теодор Джус, прийнявши обов'язки голови Інституту, звернувся до членів Головної Управи з проханням про співпрацю, а до всіх членів Інституту із закликом про повну підтримку в дальшій діяльності Інституту, щоб могти поступати в слідах свого покійного батька та поглибити й поширити працю Інституту відповідно до сучасних потреб українського загалу в Америці.

Щодо програми праці, доручено Програмовій Комісії та обом комітетам, Екзекутивному й Фінансовому, щоб підготовили й узгіднили відповідний плян праці, уложили кошторис і представили це все на найближчому засіданні Головної Управи, що має відбутися в понеділок, 24 серпня 1964 у Вест Айсліпі, в домі нового голови Теодора Джуса.

Засідання проходило під сумним і хвилюючим враженням. Це бо перший раз не було між нами членами Головної Управи першого голови Інституту. Всіх охоплював жаль, що не судилося бл. пам. В. Джусові довершити кількох інших запланованих проєктів, навіть окремих від Інституту, не діждався двадцятип'ятиліття існування й праці установи, відійшов на вічність по чотирьох місяцях, після відзначення п'ятьнадцятиліття та отримання Грамоти Признання, що йому при тій нагоді була вручена.

Треба сподіватися, що Головна Управа з новим головою виправдає всі сподівання членів і прихильників та цілої громади.

Як українці Лос Анджелесу символічно відкривали вашинґтонський пам'ятник Тарасові Шевченкові

Небагато з українців міста Лос Анджелесу і його околиць мали змогу поїхати до Вашинґтону у той історичний день відкриття пам'ятника Тарасові Григоровичу Шевченкові. А тому українці Лос Анджелесу з ініціятиви Шевченківського Комітету, що складається з представників від усіх організацій, цивільних і церковних, вирішили відзначити і урочисто відсвяткувати цю надзвичайну подію в себе.

Ввечері наступного дня після відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні ми зібралися в просторій залі нашого Народного Дому. В кожного з нас на лиці сіяла усмішка, радісно блищали очі. Всі дивилися на великий портрет нашого Тараса, який стояв на сцені, і Тарас, немов живий, дивився на нас, думаючи свої безсмертні думи. Коло нього стали з одного боку молода українка, а з другого — молодий українець з хлопчиком.

Свято почалося виконанням американського національного гимну на піяно панею Лесею Куриленко. Потім пан Іван Овечко, наш відомий поет, громадський діяч і публіцист, звернувся до присутніх з такими словами: „За кілька тисяч миль від Лос Анджелесу вчора відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові у столиці З'єднаних Держав Америки — Вашинґтоні, а ми в далекій соняшній Каліфорнії в духовому зв'язку з українцями, що вчора були присутніми на відкритті пам'ятника, відкриваємо символічно пам'ятник Тарасові Григоровичу Шевченкові в Лос Анджелесі".

Після цих слів пана Овечка всі стоячи вислухали „Заповіт" у чудовому виконанні хору „Кобзар" під дириґуванням видатного українського маєстро Володимира Божика. Наступною точкою була святочна промова пана Івана Овечка „ШЕВЧЕНКО — співець минулого, поет свого сучасного і пророк майбутнього." Це була зразкова промова, яку дуже рідко можна почути на наших святах. Була вона глибоко-змістовна, оригінально побудована, по-мистецькому виголошена і була справді прикрасою свята. Присутні були зворушені і захоплені промовою та нагородили промовця бурхливими, довготривалими оплесками.

В кінці промови пан Іван Овечко продеклямував свій свій власний гарний вірш „Тарасе!", а після декламації сказав: „Тепер дамо слово самому нашому Тарасові, бо ніхто з нас краще за нього ніколи не сказав і, мабуть, не скаже". Так почалося виконання творів Тараса Шевченка нашими мистецькими силами.

Перша точка — „Три душі" — Уривок з поеми „Великий Льох". Виконували: розповідач — пані Ольга Муць. Деклямувала, як завжди, виразно і з захопленням. В ролі душ: Оксана Гордецька, Леся Полотнянка, Калина Гірка — всі три учениці Рідної Школи. Виконували свої ролі з відчуттям і зрозумінням.

Друга точка - поема „Іржавець". Деклямував майстер художнього читання пан Святополк Шумський дійсно майстерно. Третя точка - 1.Арія матері з опери „Катерина", муз. Аркаса. 2.„Ой, три шляхи широкії", муз. Степового. Виконувала співачка Євгенія Ґрінвальдт. Пані Ґрінвальдт має приємний голос (сопрано) і добре ним володіє.

Четверта точка - інсценізація поеми „Відьма". Як розповідачі були пані Марія Вибачинська і пан Олег Левицький. Вони добре деклямували. Зокрема треба відзначити виняткова добре виконання своїх ролей п-ством Шумським: пані Марія Шумська була в ролі відьми, пан Святополк Шумський - в ролі старого цигана.

П'ята точка - монтаж із поеми „Сон", який уклала пані Євгенія Ґрінвальдт. це вокально -музичний високовартісний монтаж, що був дуже гарно виконаний всіма артистами в супроводі піяно та хору „Кобзар". Виконували: ролю розповідача - пані Ольга Муць, ролю поета - Олег Левицький, ролю душі поета - Лариса Плаван, ролю гетьмана Полуботка - Августин Руднік. Всі точки програми свята дуже сподобались присутнім і викликали бурхливі оплески після кожної зокрема. Керівником і режисером мистецької програми був пан Борис Ґрінвальдт, а акомпаніяторкою на піяно була пані Леся Куриленко. Декоратором був (при співучасті пана В. Баляса і пана Бориса Ґрінвальдта) голова Шевченківського Комітету п. Богдан Гірка.

В кінці свята авдиторія ще раз гучними оплесками висловила свою подяку всім організаторам і виконавцям всієї святочної програми.

Іван Правденко

Десятки тисяч киян проводжали поета Максима Рильського в останню дорогу

Київ, 27 липня. — Десятки тисяч киян вийшли на вулиці міста, щоб провести в останню дорогу українського поета, академіка Максима Рильського. Тіло покійного було зранку покладене у великій залі Ради міністрів УССР, де біля труни що п'ять хвилин змінювалася почесна варта. У почесній варті були, крім офіційних комуністичних представників так зв. „уряду" УССР, білоруські, польські письменники, українські друзі М. Рильського. О другій годині дня, під звуки жалібної музики, тіло винесено із залі і похоронна процесія повільно рушила в напрямку на Байкове кладовище. За труною Максима Рильського йшли десятки тисяч киян, без огляду на робочий день, понеділок. В офіційних промовах над свіжою могилою поета говорилось про його заслуги перед рідним народом та „для компартії". І ніхто, звичайно, не згадував, як викликали М. Рильського в НКВД й запропонували шлях: „або з нами, або до Сибіру"...

Княжна Маргарета вручила українцям першу нагороду на Міжнародному Фестивалі

Лянголлен, Англія. — Тут впродовж кількох днів тривав Міжнародний Фестивал пісні й танку, вже 18-ий з черги. Україна, заступлена хором „Гомін" з Манчестеру, під дириґуванням маестра Ярослава Бабуняка, здобула перше місце й першу нагороду. У Фестивалі брали участь, крім англійських і валійських мистецьких одиниць, Швеція, Норвегія, Шотляндія, Зах. Німеччина, Чехословаччина, Данія, Португалія, Австралія. Між прапорами вільних націй повівав український синьо-жовтий прапор. Виступали танцюристи, співаки, музики. Український хор „Гомін" виконав перед 10.000 глядачів пісні: „Та болять ручки", „Пташиний хор", і потім „на біс" — „Коломийки". З рук княжни Маргарети дириґент українського хору Ярослав Бабуняк одержав першу нагороду, міжнародний трофей — бронзову плякету із стилевим зображенням гербу фестивалю та арфи. За здобуття цієї плякети змагались держави, а здобули її возвеличники української пісні, еміґранти з Манчестеру.

Українська хроніка

● У працях Конвенції Американської Бібліотечної Асоціяції в Ст. Люіс взяли участь кваліфіковані бібліотечні працівники з ЗДА й Канади, між ними 6 українців. З доповіддю на засіданні Слов'янської східньоєвропейської секції виступав, між іншими, українець мґр. П. Гой, який опрацьовує „Довідник слов'янських бібліотекарів ЗДА і Канади".

● Тижневик „Наша Мета" з Торонта, з датою вже за 1 серпня, помістив світлину сл. п. Степана Кавецького, який, помер в 1960 році, залишив заповіт і передав усе своє майно — понад 56.000 дол. — українським церквам і народним інституціям. У статті „Запис Степана Кавецького" названо його меценатом і зразком громадського сумління.

Читайте щоденник „Свободу"

ІВАН ВОЛОВЧЕНКО ПЕРЕРОБЛЯЄ МАРКСИЗМ

Закінчення зі стор. 2-ої

витком сільського господарства. Щоб втримати при житті „соціялістичне сільське господарство". Хрущов і хрущовці перед самим початком посівної кампанії цього року вдалися до дальшої переробки марксизму - комунізму.

Перед початком сівби в Москві відбувся пленум ЦК КПСС, присвячений черговій „перебудові праці" в сільському господарстві. На тому пленумі звернула на себе увагу поява нового міністра сільського господарства, Івана Воловченка. Досі в Москві на керівних становищах у справах сільського господарства перебували переважно так звані „аграрники - марксисти", кабінетні працівники, які село знали лише з книжок. Іван Воловченко — звичайний агроном районового маштабу. Ні в партійній політиці, ні в державній адміністрації він імени не мав. Десь, певно, доля звела І. Воловченка з Хрущовим, і висловлені ним думки прийшлися до смаку диктаторові. І так незнаний перед тим Воловченко на згаданому партійному пленумі виголосив основну доповідь настановчого характеру, заступивши своєю персоною галузевого секретаря та керівника відділу сільського господарства ЦК КПСС.

У доповідях Хрущова і Воловченка було багато крутійства та недомовленостей. Очевидно, вони хочуть випробувати різні засоби й методи, а потім уже, виходячи з наслідків, зупинитися на чомусь певному. Ясно лише одне: В Москві вирішили за всяку ціну рятувати „соціялістичну систему" сільського господарства... американськими методами праці.

Застосування марксизму-ленінізму в практику сільського господарства позбавило селянина власности на землю, на реманент, на порядкування наслідками своєї праці. Цим підсовєтське селянство було доведене до повної павперизації, до повного ожебрачення. Зовсім відмінне спостерігаємо в ЗДА, де селянин - фармер є повним власником та повним розпорядником своєї землі, своїх машин, реманенту, усіх засобів господарювання, які використовує він згідно із своїм уподобанням. Американський фармер — це самостійний підприємець - продуцент, який має можливість виявляти найбільше власної ініціятиви і уміння у веденні свого господарства. Таким чином, маємо два протилежні бігуни, американський і совєтський, які до поєднання зовсім не надаються.

„Американізація" колгоспів, як можна бачити з інформацій совєтської преси про недавно проведену посівну кампанію, не означає їх ліквідації, не наділяє колгоспників власною землею, машинами, реманентом тощо. Це, покищо, зміни в організації праці, обіцянки платити колгоспникам дещо більше, ніж платилося досі. Отже, переробка стосується переважно так званого „трудодня". Але, кінець-кінцем, усе залежатиме від урожаю, а це ставить великий знак запитання щодо здійснення обіцянок.

Совєтська преса, на відміну від попередніх років, дуже обережно підходить до оцінок праці сільського господарства в поточному році. Вже куди більше галасу вона у справі хемічних добрив, але теж не приховує, що і їх довший час ще бракуватиме для колгоспів. Одним словом, від колишнього ентузіязму щодо „соціялістичного перетворення села" і слід пропав, замість нього все більше приходить розгублення, приходять різні шукання, а то й борсання, до числа яких можна зарахувати й теперішню переробку марксизму.

Нема двох слів — невдячне завдання випало на долю нового міністра сільського господарства СССР. Скільки не пристосовуй, скільки не пероробляй марксизм - комунізм, а колгосп усе залишиться колгоспом. Грізним „мементо морі" для всієї „соціялістичної системи" сільського господарства стоїть той факт, що малюсінька своїми розмірами присадибна ділянка колгоспника дає в кілька разів більше продукції, ніж гектар колгоспної площі...

ПРЕЗИДЕНТ МАЛЯҐАСІ В БІЛОМУ ДОМІ

Президент Джансон (з правого боку) супроводить президента африканської держави Маляґасі Філіберта Ціранану під час його відвідин в Білому Домі, під час яких була обговорювана справа фінансової допомоги ЗДА для цієї республіки.

„Іліяда" і „Одіссея" українською мовою

Про співця старовинної Еллади, вігоці Гомера, не відомо сливе нічого: ні місця народження, ні років народження й смерти. Але на його „Іліяді" й „Одіссеї" розвивалась європейська культура, виховувалося багато десятків поколінь европейців. Його епічні поеми перекладені на всі головніші мови світу. І досі, в дорваю розбуханому морі світової поезії, на якому ниві плаває так багато тріскоту мертвої води, - опис Ахіллесового щита в „Іліяді" вважають клясичним зразком, перед красою якого мовкнуть навіть найвибовничіші „модерністи".

Звичайно, і українські поети й письменники не пройшли байдуже повз геніяльні твори Гомера. Його в уривках перекладали: Леся Українка, Іван Франко, Вол. Самійленко, мовознавець Ол. Потебня. У М. Рильського чимало образів узятих з гомерівських поем. Повний переклад „Іліяди" на українську мову зробив О. Навроцький, а „Одіссеї" П. Ніщинський. Однак, їхні гекзаметри далеко не повністю передавали спів Гомера.

Справді добрим перекладом можна назвати виданий в Україні 1963 року переклад „Одіссеї", талановито здійснений Борисом Теном. Виданий стилеве, з мистецьким смаком оформлене Л. Склютовським. На жаль, книгу на подан 460 сторінок, оцей вінок людського таланту і трудолюбства, змогли в окупованому Києві видати лише малим накладом в 4.000 примірників, а гарна мова перекладу у багатьох місцях спотворена совєтським „правописом", з його підтяганням нашої мови до російської. Але навіть так з виходом цього перекладу „Одіссеї" можна сказати, що Україна дочекалася нарешті Гомера. Однак — не всього: залишилася ще „Іліяда".

З почуттям справжньої радости ділимося з читачами вісткою, що за кордоном уже здійснено переклад „Іліяди" на українську мову. Його виконав син відомого громадського діяча, автора опери „Катерина" — Микола Миколайович Аркас, доктор філософії, наш еллініст і знавець старогрецької та сучасної грецької мови, який живе тепер з родиною поблизу Ню Йорку. Д-р Микола Аркас працював над перекладом „Іліяди" впродовж шести років, за намовою своєї матері. Своєю обіцянку нині вже покійній матері він виконав якнайкраще, переклавши „Іліяду" гекзаметром, сучасною українською мовою, відтворивши якнайближче до оригіналу всі тонкощі й нюанси поетичної мови Гомера. Уривки з його перекладу читали вже декілька діячів культури, між ними такий поет і літературознавець, як Євген Маланюк, і всі дали позитивну оцінку тій величезній, талановито виконаній праці. Д-р Микола Аркас запропонував видати переклад „Іліяди" Видавництву „На Горі", що його очолює Ігор Костецький у Зах. Німеччині. Керівник того видавництва робить різні заходи, щоб роздобути гроші на видання колосального звичення — але й великих коштів. Покищо його успіхи скромні.

Вважаємо, що справа видання „Іліяди" українською мовою за кордоном—це справа якщо не всієї української еміграції, то бодай її найкультурнішої, передової частини. Нехай до сумління заможних і незаможних, але культурних українців, промовлять оці рядки: переклад „Іліяди", мистецьки виконаний д-ром Миколою М. Аркасом, повинен вийти за кордоном, як доповнення й завершення того діла, що його виконав з великими перепонами Борис Тен на Батьківщині. Нехай увесь Гомер прийде у велику українську культуру і нехай він лучить її з культурами інших передових народів.

Леонід Полтава

Платні державних працівників є замалі — твердить Комітет Економічного Розвитку

Вашингтон. — Комітет Економічного Розвитку твердить, що платні американських федеральних працівників є рішуче замалі, бо член Президентського кабінету повинен мати принаймні $50 000 річної платні. Тепер член кабінету дістає $25 000. Сенат пропонує підвишку до $35 000, а Палата Репрезентантів тільки до $32 000. Заступники секретарів і підсекретарі тепер мають по $22 500 річно, але навіть і з $10 000 річною підвишкою, яку пропонує Конгрес, ті платні будуть, на думку Комітету Економічного Розвитку за низькі, бо цей пропонує для них платні принайменше по $40-000 на рік. Працівники на одну рангу нижчі мали б мати винагороду по $40 000 річно, а не по $21 000. Цей Комітет складається в більшості з бізнесменів, які знають, що малі платні федеральних працівників є причиною того, що здібні фахівці не хочуть іти на урядову працю.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

Українці важкоатлети в совєтській команді до Токіо

В СССР закінчилися спортові змагання з легко й важкоатлетики. „Радянська Україна" з 21 липня пише: Чемпіонат СССР приніс багато приємного болільникам, української важкої атлетики. У другій важкій категорії, наприклад, виступало 10 атлетів і 7 з них були з України. „Найкращі осяги в підносенні ваги здобули В. Андреєв з Луганську — підняв 502,5 кілограма, Л. Жаботинський з Запоріжжя; росіянин В. Поляков зайняв третє місце. На світові змагання в Японію від СССР поїдуть переважно українці, яких звитимуть... „русскіми".

Одна з трагедій

лась трагедія: Марія Щиголь „У родині Щиголь трапивбила свого колишнього чоловіка і батька своїх синів — Кирила Щиголя" — повідомляє „Радянська Україна" з 21 липня. На суді виявилося, що вбивство сталося в обороні свого життя, бо п'яний чоловік загрожував своїй колишній дружині ножем. Марію Щиголь засудили умовно, вона залишилася з дітьми вдома. Подія сталася у Фастові, на Київщині.

Реабілітація гумориста Юрія Вухналя

У „Літературній Україні" з 21 липня надруковано анотацію про Юрія Вухналя, у 1920-30 роках популярного гумориста, який „помер у 1937 році". Справжнє прізвище — Іван Ковтун. Написав гумористичні збірки: „По злобі", Гуморески", „Життя і діяльність Федька Гуски" та інші. „Творчість талановитого гумориста за культу особи, — читаємо в „Літ.Україні", — була на довгий час вилучена з історії літератури. Без неї наші уявлення про шляхи української сатири були б явно збідненими і неповними"... Видавництво „Дніпро" готує до друку збірку творів Ю.Вухналя. Зазначимо, що більшість його гуморесок присвячені життю сільської молоді, зокрема комсомольської.

Створено нове Республіканське Об'єднання

При ЦК ЛКСМУ створено Республіканське Об'єднання юних любителів науки і техніки, яким керуватиме Рада Об'єднання. У програмі сказано, що щороку будуть відбуватися з'їзди юних членів. „Республіканське об'єднання юних любителів науки і техніки є добровільною самодіяльною організацією школярів України, які прагнуть якнайбільше дізнатися про досягнення й напрямки розвитку сучасної науки і техніки... і в своїй повсякденній праці прагнуть набути навичок наукової роботи". („Молодь України" з 22 липня).

Збори Відділів Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 9-го СЕРПНЯ 1964 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запорожська Січ, 367 Відд. в год. 1:30 по пол. в церковній залі. Просяться вивірнити свої вкладки та забрати свої чеки-дивіденди. — Ю. Куцвір, гол., Т. Песко, касир., В. Попович, секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338-го Відділу о год. 1-ій по пол. в Укр. Клюбовій Залі на 2-ій вул. 213. Просяться вирівняти свої вкладки. — Nick Kuch, Sec., 109 Linden Ave., Monessen, Pa.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. Просяться членство вирівняти свої заляглості та вибрати свої чеки-дивіденди. — В. Шмагло, секр.

БАТЬКИ! Зв'яжіть свою будучність з найбільшою укр. організацією — Український Народний Союз...

Посмертні згадки

КСЕНЯ ПЛИТНИК, довголітня членка С-ва Благовіщення — 125 Відд. УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., померла 1 квітня 1964 р. Покійна народилася в Чернихові, пов. Тернопіль, Західна Україна. Покійна була активна в церковних і громадських організаціях, жертвенна та точна в виконанні приватних на себе обов'язків. У 125 Відділі сповняла уряд предсідника, касира і делегата на конвенцію УНС в Клівленді. Покійна лишила у глибокому смутку сина Михайла та дочку Мілдред з родинами. Членки С-ва та багато громадян провели її в останню дорогу з церкви св. Йосифа на укр. кат. цвинтар св. о. Николая.

Вічна Їй Пам'ять!
Ів. Подоля, секр.

ЧЕРЕВА ЯКІВ, довголітній член Б-ва св. Ів. Хрестителя — 292 Відд. УНС в Дітройті, Миш., помер 8 липня 1964 р. Покійний родився в с. Жаполів, пов. Любачів, Україна. Полишив у смутку дружину Марію, 3 доньки Анну, Катерину, Марію, сина Івана і 9 внуків. Похорон відбувся 11 липня ц. р. з похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя при участі рідні, членів Б-ва та приятелів. Тлінні Останки спочивають на цвинтарі Holy Sepulchre.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

МИХАЙЛО ВИТИШИН, член Т-ва Зап. Січ 371 Відд. УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., помер 21 червня 1964 р. Покійний народився в с. Дороговичі, пов. Заліщики, Зах. Україна. Покійний був в УГАрмії та брав активну участь в битві під Львовом, а пізніше перейшов з відділом до Чехословаччини. Тут належав до Стрілецької Громади і брав активну участь в громадському житті. Був урядником укр. кат. церкви в Нюарку. Полишив в горю дружину Софію, сина Михайла, дочку Гелен і внуків. Похорон відбувся з пох. заведення до церкви св. Ів. Хрестителя при участі родини і знайомих.

Вічна Нему Пам'ять!
Ю. Баранюк, секр.

АГАФІЯ КІНАЩУК, довголітня членка С-ва Любов — 37 Відд. УНС в Елізабет, Н. Дж., померла 1 січня 1964 р. на 71 р. життя. Народилася в Псарі, пов. Рогатин, Україна. Полишила в смутку 3 синів Івана, Михайла і Тому, дочку Ксеню, 2 братів, 9 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся з пох. заведення до церкви св. Володимира в Елізабет при участі родини, членів С-ва, приятелів та знайомих. Поховано Покійну на цвинтарі Evergreen.

Вічна Їй Пам'ять!
А. Гнатюк, секр.

Книжкові НОВИНИ

О. ОГЛОБЛИН: Гетьман Іван Мазепа та його доба. В твердій оправі	$ 6.00
Павло ГРИЦАК: Вежі і кулемети (Спогади з Дивізії і большевицького полону)	2.00
Леся ХРАПЛИВА: Отаман воля — Повість для молоді	2.00
Зосим ДОНЧУК: Прірва — Роман	4.00
Іван СМОЛІЙ: Зрада — Оповідання	1.50
Євген РУДИЙ: Жінка-Лицар — князівна Віра, дочка Лаборця. Історичне оповідання	.50
Ольга ВОЙЦЕНКО: Інший світ — інші дні З подорожнього нотатника 1958	2.00
Андрій ГАРАСЕВИЧ. До вершин. — Збірані поезії	1.50
Лев ЧАЧКОВСЬКИЙ — д-р Ярослав ХМІЛЕВСЬКИЙ: Княжий Галич. — Передмова д-ра Ярослава Пастернака	1.50
Т. БЛЕЩКА: Бабунині казки. — Брошура	1.50
Тверда оправа	2.00

Належність за книжки просимо надсилати ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J. 07303

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ______
Ім'я і прізвище: ______
Адреса: ______

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ______
Адреса: ______

ТАРЗАН, ч. 5279. Тарзанів плян!

CYCLOPS LIFTED A MONSTROUS FOOT IN HOPES OF CRUSHING HIS DAZED AND WOUNDED ENEMY...
BUT TARZAN INSTINCTIVELY RECOILED AND DODGED THE BLOW!
DESPERATELY NOW, HE CLUTCHED FOR A HANDFUL OF DIRT — HE HAD THOUGHT OF A PLAN!

Циклоп підніс величезну ногу в надії, що здавить свого дивного і раненого противника...

Але Тарзан інстинктовно відсунувся і уникнув удару!

А тоді він в розпуці затиснув в долоні повно пороху... Він вже мав готовий плян!